

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร สนใจรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz.” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงตัวแปรในด้านคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างๆที่มีผลต่อการเปิดรับฟังรายการและความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ที่มีผลต่อการเปิดรับฟังรายการดังกล่าว ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น และมุมมองในด้านความต้องการจากรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ กับ ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ โดยใช้แบบสอบถามประเภทใหญ่ประชากรกรอกคำตอบเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เคยเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟมาก่อนแล้ว เป็นจำนวน 420 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรม การเปิดรับฟังรายการ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอช เอ็ม 104.5 Mhz. ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้น ใช้การหาค่าความแตกต่างแบบ T-test , One-Way

ANOVA เพื่อวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1, 2 และใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ในการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 3

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

1. ข้อมูลด้านคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีจำนวน 420 คน แบ่งตามสาขาวิชาและเพศ ไล่ดังนี้

- สาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 140 คน แบ่งเป็นเพศชาย 70 คน และเพศหญิง 70 คน
- สาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 140 คน แบ่งเป็นเพศชาย 70 คน และเพศหญิง 70 คน
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 140 คน แบ่งเป็นเพศชาย 70 คน และเพศหญิง 70 คน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน อยู่ในช่วง 3001-4000 บาท และมีรายได้อีกครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างมักอาศัยอยู่กับพ่อแม่และแม่เป็นจำนวนมากที่สุด

2. ข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ

สำหรับพฤติกรรมกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีรถยนต์ส่วนบุคคลเป็นจำนวนมากที่สุด และเมื่อสำรวจถึงการมีชาวคเบาทของกลุ่มตัวอย่างแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่จะมีชาวคเบาทเป็นของตนเองแต่ไม่ค่อยได้มีการเปิดรับฟังเท่าไรนัก ทั้งนี้ทั้งนั้น เมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาในการรับฟังรายการกรีนเวฟ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มักเปิดรับฟังรายการ ในช่วงเวลา 19.30-24.00 น. ซึ่งเป็นเวลาที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังในขณะที่อยู่บ้าน ดังนั้น พฤติกรรมกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จึงไม่ได้มีความสอดคล้องหรือเกี่ยวโยงกันกับการมีรถยนต์ส่วนบุคคลหรือการมีชาวคเบาทของกลุ่มตัวอย่างเลย เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างมักเปิดรับฟังรายการฯ ในขณะที่อยู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ และในการรับฟังรายการฯ แต่ละครั้งนั้น จะมีระยะเวลาในการเปิดรับฟังเป็นเวลานานโดยเฉลี่ยมากกว่า 2 ชั่วโมงขึ้นไป โดยมีความบ่อยครั้งในการรับฟังรายการ ประมาณ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ และในขณะที่เปิดรับฟังรายการฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมักจะฟังรายการในขณะที่ประกอบกิจกรรมอื่นๆ ไปด้วย โดยกลุ่มตัวอย่างจะนิยมรับฟังเพลงเป็นหลักและฟังข่าวสารคดีสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับรองลงมา ทั้งนี้ สอดคล้องกับเหตุผลที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟัง

ราชการกรีนเวฟ โดยให้เหตุผลในการเปิดรับฟังราชการ ว่า ทางราชการฯ เปิดเพลงเพราะ เป็นการฟังเพื่อพักผ่อน อีกทั้งยังชอบเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

3. ข้อมูลด้านความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังราชการกรีนเวฟ

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังราชการกรีนเวฟแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อราชการกรีนเวฟมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงถึง 3.70 ซึ่งเมื่อพิจารณาหัวข้อของความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเพลงที่เปิดในรายการมากที่สุด รองลงมา คือ พึงพอใจที่ได้พักผ่อน คลายเครียด และยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการฟังราชการฯ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความพอใจที่ได้รับข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากทางราชการเพิ่มขึ้นอีกด้วย

4. ข้อมูลด้านความคิดเห็น และมุมมองในด้านการจัดการจากราชการกรีนเวฟ

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย สามารถสรุปรายละเอียดของความต้องการที่จะได้รับจากราชการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการในด้านหัวข้อหรือประเด็นเนื้อหาที่หยิบยกขึ้นมาสนทนา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ในด้านประเด็นเนื้อหาที่หยิบยกขึ้นมาสนทนาในรายการกรีนเวฟนี้ เป็นประเด็นที่คืออยู่แล้ว มีกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเป็นจำนวนร้อยละ 28.34 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ส่วนในกรณีที่ไม่เห็นด้วย ว่าเป็นการปรับปรุงแก้ไขนั้น มีจำนวนร้อยละ 26.66 ของจำนวนทั้งหมด และมีผู้ที่ไม่ขอออกความคิดเห็น เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อดูจากข้อเสนอแนะหรือประเด็นในส่วนที่ต้องการให้มีการปรับปรุงนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ประเด็นที่นำมาสนทนาในรายการฯ ควรเป็นประเด็นที่มีความสำคัญต่อคนส่วนรวม มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ น่าสนใจและน่าติดตาม เช่น เนื้อหาในหัวข้อเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม คนตรี คุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น หรือควรนำหัวข้อที่เป็นประเด็นใกล้ตัว หรือเรื่องราวต่างๆ ในชีวิตประจำวันมาสนทนาในรายการมากยิ่งขึ้น เช่น เรื่องอาหารการกิน หัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับผู้หญิง หรือเนื้อหาเกี่ยวกับวัยรุ่น เป็นต้น โดยหัวข้อที่นำมาสนทนา นี้ จะต้องไม่ทำให้กลายเป็นเรื่องที่เครียดจนเกินไป หรือ ในบางประเด็นที่เมื่อหยิบยกขึ้นมาถกเถียงแล้ว อาจทำให้เกิดความกลัวขึ้นในหมู่ผู้ฟังได้ ก็ควรหลีกเลี่ยงหรือเพิ่มความระมัดระวังในการกล่าวถึงให้มากยิ่งขึ้น และในบรรดาหัวข้อที่นำมาสนทนา นี้ ควรมีความหลากหลาย ไม่นำประเด็นที่เคียดแค้นแล้วมาพูดซ้ำอีก นอกจากนี้ ทาง

ราชการฯ ควรจะเน้นในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น มีการนำประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมาพูดคุย หรือ มีการเชิญบุคคลสำคัญมาให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆแก่ทางราชการ และนอกจากนี้ ยังควรมีการคาดการณ์ถึงแนวโน้มของประเด็นปัญหาต่างๆในอนาคตอีกด้วย

2. ความต้องการในด้านผู้จัดราชการหรือคิเจ

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 41.20 มีความคิดเห็นว่า ผู้จัดราชการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคืออยู่แล้ว และในบางส่วน คือ ประมาณร้อยละ 29.04 มีความเห็นว่า ยังมีข้อเสนอแนะบางประการที่ควรปรับปรุงแก้ไข อยู่ ส่วนในกลุ่มตัวอย่างอีก จำนวนร้อยละ 29.76 ของตัวอย่างทั้งหมด ไม่ขอออกความคิดเห็นใดๆ

เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดในส่วนที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคืออยู่แล้วนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะชอบลีลาการจัดราชการของคิเจเป็นอย่างมาก และมีความต้องการให้รักษาการใช้ภาษาไทยที่ถูกตองเช่นนี้ตลอดไป

ส่วนรายละเอียดในประเด็นที่ควรปรับปรุงนั้น กลุ่มตัวอย่างบางคนมีความเห็นว่า คิเจบางคน พูดมากเกินไป ควรพูดให้น้อยลงและเปิดเพลงเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ไม่ควรพูดแทรกในขณะที่มีการเปิดเพลงหรือพูดทับเพลง คิเจควรวางตัวเป็นกลาง ไม่ควรพูดสอดแทรกความคิดเห็นในรายการมากเกินไป และควรมีการพูดเสริมเกร็ดความรู้ สาระเล็กๆน้อยๆให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง มีการบอกรายเพลงและศิลปินที่ร้องเพลงนั้นๆควบคู่กันไปด้วย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความต้องการให้คิเจเปิดเพลงตามคำขอให้มากยิ่งขึ้นและไม่ควรพูดคุชออกอากาศกับผู้ที่โทรศัพท์เข้ามาในรายการฯมากเกินไป

3. ความต้องการในด้านเกมส์และการทาบปัญหาต่างๆ

สำหรับเกมส์และการทาบปัญหาต่างๆนั้น เป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ทางราชการฯปรับปรุงมากที่สุด โดยมีจำนวนมากถึงร้อยละ 43.8 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด และมีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 19.76 เท่านั้น ที่มีความเห็นว่าในส่วนนี้คืออยู่แล้ว ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนร้อยละ 36.44 ขอไม่ออกความคิดเห็นในส่วนนี้

ในรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า ในส่วนเกมส์และการทาบปัญหานี้คืออยู่แล้วนั้น มีความต้องการให้เพิ่มปริมาณให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เนื่องจากเกมส์และการทาบปัญหาต่างๆเหล่านี้สามารถให้ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมได้ดี

ส่วนกรณีความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการให้ทางราชการ มีการปรับปรุงใน
ด้านนี้ มีความเห็นแบ่งออกเป็น 2 แนวทาง คือ

- แนวทางที่ 1 ให้มีการเล่นเกมต่อไปเหมือนที่เป็นอยู่ แต่ต้องการให้มีการพัฒนาปรับปรุงเกมให้
มีความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น มีความน่าสนใจมากขึ้น แต่จะต้องเป็นเกมที่ไม้อากไม่ง่ายจนเกินไป
หรือมีการสอดแทรกสาระความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมลงไปในเกมด้วย หรืออาจเป็นการทาย
ปัญหาเกี่ยวกับเพลงหรือศิลปินเพลงต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรเพิ่มสาขาโทรศัพท์ให้ผู้ฟัง
สามารถมีส่วนร่วมเล่นเกมได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้ง มีการเพิ่มของรางวัลให้มีปริมาณและมีมูลค่า
สูงเกินกว่าเดิม และที่สำคัญ คือ ควรมีการอธิบายกติกาการเล่นเกมส์และมีการบอกเบอร์โทรศัพท์
ทุกครั้งที่มีการเล่นเกม
- แนวทางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ลดเกมส์ลงให้น้อยกว่าเดิม และมีการเปิดเพลงเพิ่มมาก
ขึ้น โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการปรับปรุงในส่วนนี้ เป็นจำนวนมากที่สุดถึงร้อยละ 54.89
ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ให้ความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในส่วนของเกมและการทาย
ปัญหา ซึ่งนอกจาก จะให้มีการลดปริมาณเกมส์แล้ว กลุ่มตัวอย่างบางส่วน ยังมีความเห็นว่า ไม่
น่าจะให้มีการเล่นเกมในรายการเลข เนื่องจากน่าเบื่อ ไร้สาระ และเกิดความรู้สึกรำคาญการ
สนทนาของผู้ที่โทรศัพท์เข้ามาร่วมเล่นเกมในรายการอีกด้วย

4. ความต้องการด้านเพลงที่เปิดในรายการ

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงที่เปิดในรายการว่า ดี
อยู่แล้ว มีเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 54.28 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด แต่มีเพียงบางส่วนเท่านั้น ที่ยังมี
ความต้องการให้ทางราชการฯ ปรับปรุงในด้านนี้อยู่ มีจำนวนร้อยละ 30.24 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
และมีกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 15.48 ที่ไม่ขอแสดงความคิดเห็นในส่วนนี้

ในกรณีของเพลงที่เปิดในรายการนั้น กลุ่มตัวอย่างโดยมากมีความพึงพอใจในส่วนนี้เป็นอย่าง
สูง มีเพียงบางส่วนเท่านั้น ที่มีความเห็นว่าน่าจะเป็นที่เพิ่มสีสันความหลากหลายในเรื่องของการเปิดเพลงให้
มากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ควรมีการเปิดเพลงหลากหลายแนว เช่น มีเพลงร่ำสลับกันกับเพลงประกอบละคร หรือ
เพลงเก่า หรือมีการเปลี่ยนบรรยากาศคั่นด้วยเพลงในแนวสากล หรือ เพลงทันสมัย โดยต้องเปิดเพลงให้
อยู่ในอารมณ์ที่ต่อเนื่องกัน และมีความหลากหลายของค่ายเพลง มิใช่เปิดเพลงของค่ายใดค่ายหนึ่งเพียง
อย่างเดียว และที่สำคัญที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า น่าจะมีการเปิดเพลงตามคำขอของผู้ฟังให้
มากขึ้นและควรจะมีการเปิดเพลงใหม่มากยิ่งขึ้นด้วย

5. ความต้องการ ในด้านกิจกรรมต่างๆที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น เช่น กรีนทริป กรีนคอนเสิร์ต ฯ

ด้านกิจกรรมต่างๆของทางราชการกรีนเวฟนี้ มีกลุ่มตัวอย่างผู้เห็นด้วยกับกิจกรรมที่จัดขึ้นและให้การสนับสนุนว่าควรมีการจัดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ 64.77 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มีความเห็นว่า น่าจะมีการปรับปรุงในส่วนนี้ โดยมีจำนวนร้อยละ 8.57 และกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนร้อยละ 26.66 ที่ไม่ขอแสดงความคิดเห็น

ในส่วนที่เห็นว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้ เป็นกิจกรรมที่คิดว่าจะให้การสนับสนุนให้มีการจัดอย่างสืบเนื่องนั้น ส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้มีการจัดเพิ่มขึ้นหลายๆและมีการจัดให้บ่อยครั้งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่อีกด้วย

ในด้านที่ควรปรับปรุงสำหรับการจัดกิจกรรมของทางราชการกรีนเวฟ คือ กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ทางราชการเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะควรเน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมให้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ น่าจะมีการประเมินผลว่าในแต่ละกิจกรรมสามารถส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมได้บรรลุเป้าหมายมากน้อยแค่ไหนอย่างไร และที่สำคัญ คือ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า น่าจะมีการจัดกิจกรรมให้อยู่ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาจะมีช่วงเวลาของการสอบและการเปิดภาคเรียน ดังนั้น จึงอยากให้จัดในช่วงเวลาที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆได้ด้วย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1

นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ทำให้มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน จากผลการวิจัย พบว่า

1. นิสิตนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน โดยเพศหญิงจะมีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟมากกว่าเพศชาย (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)
2. นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)
3. นิสิตนักศึกษาที่มีราย ไล่เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

4. นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)
5. นิสิตนักศึกษาที่มีบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1)

สมมติฐานที่ 2

นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตนักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)
2. นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)
3. นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)
4. นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)
5. นิสิตนักศึกษาที่มีบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2)

สมมติฐานที่ 3

การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ จากผลการวิจัย พบว่า

ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดรับฟังรายการ กล่าวคือ เมื่อมีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟมาก ก็จะมีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการมาก (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3)

สรุปการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะโดยทั่วไป

จากช่วงเวลา 5-6 ปีที่ผ่านมา หลายฝ่ายได้มีความตื่นตัวเกี่ยวกับเรื่องราวของสิ่งแวดล้อมกันอย่างเห็นได้ชัด กรีนเวฟในฐานะของสื่อวิทยุที่มีความมุ่งหมายในการสร้างสรรค์รายการเพื่อคอยเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในประเด็นต่างๆ โดยมีพื้นฐานอยู่บนจุดยืนที่ว่า เป็นรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อก่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมมิได้เป็นการสั่งสอนผู้ฟังแต่ประการใด โดยทางรายการได้มีรูปแบบของการจัดรายการ อันประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. รายการเพลง POP แนว Easy Listening

เป็นการนำเสนอเรื่องราวของสิ่งแวดล้อมอย่างมีสีสัน ในอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการสอดแทรกความบันเทิงอย่างลงตัว เช่น ช่วง Green Request หรือ Soft Track of The Week เป็นต้น

2. รายการข่าว Green News และสารคดีโลกสีเขียว Green World

เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารและข้อเท็จจริงต่างๆเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3. Green Quiz รายการตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

4. กิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น Green Trip, Green Concert เป็นต้น

เป็นการให้ความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ฟังรายการ โดยชักชวนให้ผู้ฟังออกมาร่วมทำกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมด้วยตัวเอง เพื่อให้ผู้ฟังรายการได้มีโอกาสสัมผัสและได้มีการปฏิบัติจริง ซึ่งมีแนวคิดของกิจกรรมนี้ว่า เป็นการท่องเที่ยวโดยรู้คุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการให้ผู้ฟังได้ร่วมอนุรักษ์ธรรมชาติกับกิจกรรมต่างๆของทางรายการ เพื่อให้เกิดจิตสำนึก ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติขึ้นอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ทางรายการฯ ได้มีกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเป็นกลุ่มคนอายุตั้งแต่ 18-30 ปี ซึ่งหมายถึงกลุ่มนิสิตนักศึกษาและกลุ่มคนทำงาน ทั้งเพศชายและเพศหญิง เนื่องจากคนกลุ่มนี้สามารถนำข่าวสารหรือข้อมูลที่ได้รับไปก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

ซึ่งจากผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครสนใจรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอฟเอ็ม 104.5 Mhz.” นั้น สามารถอภิปรายผลได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ

จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างนั้น ส่วนใหญ่

มักจะรับฟังรายการฯในขณะที่อยู่บ้าน คือ ในช่วงเวลาตั้งแต่ 19.30-24.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างกลับจากสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว โดยกลุ่มผู้ที่มีการเปิดรับฟังรายการฯมากนั้น เป็นนิสิตนักศึกษาคหุญมากกว่านิสิตนักศึกษาชาย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตนักศึกษาคหุญจำเป็นต้องเดินทางกลับถึงบ้านเร็วกว่านิสิตนักศึกษาชายเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง นอกจากนี้ จากการศึกษารายละเอียดของประมะ สดะเวทิน (2533) ได้พบว่า วัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของชายและหญิงไว้แตกต่างกัน จึงเป็นเหตุผลในการที่นิสิตนักศึกษาชายจะมีกิจกรรมต่างนอกร้านมากกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง จึงทำให้กลับถึงบ้านช้ากว่า และเวลาว่างในขณะที่อยู่บ้านนั้น เพศหญิงสามารถเปิดฟังรายการกรีนเวฟไว้เป็นเพื่อนและไว้เพื่อเป็นประโยชน์สอยของตนเองได้ ดังการสรุปเรื่องปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้บุคคลเลือกเปิดรับสื่อของเมอร์ริลล์และโลเวนสไตน์ (C.Merril and Ralph L. Lowenstein, 1971) ที่ว่า สื่อมวลชนสามารถเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ดี เพราะไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนาหรือทางสังคมแก่ผู้รับ และยังเป็นการแสวงหาและไขข่าวสารให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง ช่วยให้ตัวเองเกิดความสะดวกสบายหรือสนุกสนานบันเทิง นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมักจะนิยมฟังรายการฯในขณะที่ประกอบกิจกรรมอื่นไปด้วย ทั้งนี้ เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยซึ่งต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอ่านหนังสือ ดังนั้นวิธีการพักผ่อนคลายเครียดที่ดีในขณะที่ต้องอ่านหนังสือไปด้วย ก็คือ การเปิดรับฟังวิทยุตนเอง จึงทำให้การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูง ประกอบกับทางรายการเน้นการเปิดเพลงในแนว Easy Listening จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างนิยมเปิดรับฟังกันมาก เพราะสามารถฟังในขณะที่ประกอบกิจกรรมอื่นไปด้วยได้ โดยไม่รบกวนการอ่านหนังสือของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังรายการ คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าทางรายการเปิดเพลงเพราะและเป็นการฟังเพื่อพักผ่อน ซึ่งตรงกันกับการศึกษาวิจัยของโดมินิค (Dominick,1990) ที่ได้ศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกเปิดรับสื่อมวลชนของผู้รับสารแต่ละคนไว้ว่า ผู้รับสารจะมีการเปิดรับสื่อเพื่อความหลากหลาย (Diversion) กล่าวคือ เปิดรับสื่อเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ นั่นคือ เพื่อการพักผ่อน และการผ่อนคลายความเครียดนั่นเอง เชนเดียวกันกับการศึกษาวิจัยของศิริรัช สิริกาชะและกาญจนา แก้วเทพ (2531) ได้ศึกษาความต้องการใช้สื่อมวลชนของผู้รับสารไว้ว่า ผู้รับสารมีความต้องการใช้สื่อมวลชนเพื่อความบันเทิง เป็นการผ่อนคลาย และ ได้รับความสนุกสนานทางสุนทรียะไปในตัว ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับฟังรายการกรีนเวฟนี้ส่วนใหญ่จะนิยมรับฟังเพลงที่เปิดในรายการเป็นหลักเพื่อเป็นการพักผ่อน และฟังข่าวสารคดีสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับรองลงมา จะเห็นได้ว่าหัวข้อหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างนิยมรับฟังนั้น เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับฟังรายการฯในช่วงนี้ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างชอบมีความมุ่งหมายในการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟอยู่ก่อนแล้ว ตามหลักจิตวิทยาในการสื่อสารที่ว่า การใช้สื่อมวลชนของมนุษย์นั้นมีจุดมุ่งหมาย(Goal-directed) จึงทำให้เกิดการเลือกเปิดรับข่าวสาร (Selective Exposure) ตามความต้องการหรือความสนใจของตนเอง ทั้งนี้ ในกรณีของความสนใจรับฟังในเรื่องสิ่งแวดล้อมนี้ อาจมีปัจจัยในการเลือกรับฟังสืบเนื่องมาจากการที่ช่วงนี้เป็นช่วงที่กระแสสิ่งแวดล้อมโลก

กำลังมาแรง หลายประเทศได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมทั้งประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ สังคมและสื่อมวลชนเองก็กำลังให้ความสนใจต่อประเด็นนี้เป็นอย่างมาก ทำให้เกิดค่านิยมบางประการว่า คนรุ่นใหม่จะต้องเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้เอง จากสถานการณ์ทางสังคมที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกตระหนักถึงปัญหาที่ควรระมัดระวัง บุคคลจึงต้องการข่าวสาร และข่าวสารนั้นก็เข้ามาช่วยการเปิดรับสื่อ (Katz and Others, 1974) ซึ่งนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ ก็ตกอยู่ในข่ายของคนรุ่นใหม่เช่นกัน ดังนั้น จึงมีความสนใจที่จะเปิดรับฟังช่วงสารคดีสิ่งแวดล้อมมากเป็นอันดับรองลงมา และ แคทซ์ (Katz and Others, 1974) ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคมกับความต้องการในการเปิดรับสื่อไว้อีกด้วยว่า สถานการณ์ทางสังคมทำให้เกิดค่านิยมบางประการ ซึ่งการรับสื่อเป็นการแสดงถึงการยืนยัน หรือ เป็นการเสริมอำนาจค่านิยมดังกล่าว นอกจากนี้ เมลวิน แอด เคอเฟลอร์ (De Fleur, 1970) ได้ให้แนวคิดพื้นฐานไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลอาจขึ้นอยู่กับบรรทัดฐานและสภาพแวดล้อมทางสังคม ถ้าสื่อมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคม กล่าวคือ ในขณะที่กระแสสิ่งแวดล้อมกำลังมาแรงในสังคม สื่อมวลชนหรือรายการกรีนเวฟสามารถทำหน้าที่ทางอ้อม คือ ช่วยส่งเสริมสนับสนุนหรือยับยั้งบรรทัดฐานทางสังคมให้ดำรงอยู่ต่อไปและช่วยสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในสังคมนั้นเอง หรือถ้ามองในอีกมุมมองหนึ่ง ทางด้านความต้องการใช้สื่อมวลชนของผู้รับสาร ตามที่ศิริรัช ศิริกาชะและกาญจนา แก้วเทพ (2531) ได้กล่าวว่า เป็นความต้องการใช้สื่อมวลชนเพื่อความต้องการสารสนเทศ กล่าวคือ เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์หรือสภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมและโลก

ดังนั้น พฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟของกลุ่มตัวอย่างจากที่กล่าวมา จึงสามารถสรุปได้ดังนี้ว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟเพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และเปิดรับฟังเพื่อให้ได้ข่าวสารความรู้ต่างๆ ทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นรองลงมา ตรงตามที่แอดคิน ได้กล่าวถึงเรื่อง Information Seeking หรือความต้องการสื่อสารมวลชนของปัจเจกบุคคล ไว้ว่า บุคคลต้องการได้รับข่าวสาร (Information) และความบันเทิง (Entertainment) โดยบุคคลหรือปัจเจกบุคคลนี้จะเป็นผู้ที่มีความต้องการส่วนตัวและเป็นผู้กำหนดความต้องการของตนเอง สื่อจะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับผู้รับสารเป็นสำคัญ สื่อจะไม่มีอิทธิพลต่อผู้ที่ไม่เลือกใช้สื่ออย่างแน่นอน และผู้รับสารจะเปิดรับข่าวสารจากสื่อใดหรือไม่นั้น เป็นผลมาจากสภาวะจิตใจ สังคม วัตถุประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ทำให้ผู้รับสารเกิดกระบวนการเลือกสรรข่าวสาร (Selective Exposure) โดยบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งข่าวสารต่างๆ ตามความสนใจและความต้องการ เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของตน ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยสนใจเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ เนื่องมาจากความต้องการทางด้านบันเทิง การพักผ่อน ความสนุกสนาน และความต้องการข้อมูลข่าวสารทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาได้ จึงทำให้นิสิตนักศึกษาเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟนั่นเอง

2. ด้านความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ

เมื่อวิเคราะห์ตามค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อเพลงที่เปิดในรายการมากที่สุด รองลงมา คือ พึงพอใจที่ได้พักผ่อนคลายเครียด ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน อีกทั้ง ยังได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอีกด้วย เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยแล้ว จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีจุดประสงค์ในการฟังรายการฯ เพื่อสนองความต้องการทางด้านอารมณ์เป็นหลักและมีความต้องการรับทราบข่าวสารต่างๆเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งตามที่แคทซ์ (Katz) ได้กล่าวว่า ผู้รับสารต้องมีความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งจากสี่ก่อน จึงจะมีความพึงพอใจได้นั้น โดยแคทซ์ได้มีการแบ่งกลุ่มตามลักษณะความต้องการ ดังนี้ 1. Cognitive Need คือ ความต้องการเปิดรับข่าวสารเพื่อให้ได้ความรู้หรือเหตุการณ์ต่างๆ 2. Affective Need คือ ความต้องการเพื่อให้ได้รับความพึงพอใจทางด้านอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยดังกล่าวคือ นิสิตนักศึกษาต้องการเปิดรับสื่อเพื่อการสนองตอบทางอารมณ์เป็นอันดับแรก จากนั้น จึงเป็นการเปิดรับสื่อเพื่อเปิดรับข่าวสารความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมจากทางรายการเป็นลำดับต่อมา นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับความพึงพอใจในการบริโภคข่าวสาร (News Gratifications) ของเวนเนอร์ (Lawrence A. Wenner, 1985) ในประเด็นที่ว่า ความพึงพอใจในการบริโภคข่าวสารเพื่อเป็นการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ (Para - Orientational Gratification) กล่าวคือ เป็นการเปิดรับฟังรายการฯ เพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนานนั่นเอง ส่วนเรื่องความพึงพอใจที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงเป็นผลพลอยได้ในอันดับรองลงมา ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่าความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความพึงพอใจต่อการฟังเพลง พึงพอใจที่ได้รับการพักผ่อน คลายเครียด หรือพึงพอใจที่ได้รับฟังข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้น ล้วนแต่มีความสอดคล้องเป็นเหตุเป็นผลกับสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างเปิดรับฟังรายการฯทุกประการ ซึ่งการที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้นั้น ข้อที่ที่จะต้องมียุติประสงค์ในการเปิดรับสื่อก่อน เมื่อเปิดรับสื่อแล้ว สื่อนั้นสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์ในการเปิดรับได้ ความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้นตามมา

3. ด้านความต้องการอากรรายการกรีนเวฟ

3.1 ความต้องการในด้านหัวข้อหรือประเด็นเนื้อหาที่หยิบยกขึ้นมาสนทนา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า หัวข้อที่นำมาสนทนาในรายการนี้คืออยู่แล้ว ส่วนในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ต้องการให้มีการปรับปรุงนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้นำประเด็นที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ อยู่ในความสนใจของคนส่วนรวมในสังคมมากล่าวถึงในรายการ หรือ

นำประเด็นที่เป็นเรื่องใกล้ตัว เรื่องราวต่างๆในชีวิตประจำวันมาพูดถึง หรือให้มีการพูดคุยเน้นประเด็นในเรื่องสิ่งแวดลอมให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งความต้องการที่กล่าวถึงทั้งหมดนี้ มีความสอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐานที่เป็นแรงจูงใจให้บุคคลเลือกเปิดรับสื่อ โดยเมอร์ริลล์และโลเวนสไตน์ (John C. Merrill and Ralph L. Lowenstein, 1971) ได้ทำการสรุปไว้ว่า มนุษย์ทุกคนจะมีความอยากหรืออยากเห็นโดยเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุดไปจนถึงสิ่งที่อยู่ห่างตัวเองที่สุด และมีความต้องการที่จะรับทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก ซึ่งตรงกันกับการศึกษาวิจัยของศิริรัช ศิริกาชะและกาญจนา แก้วเทพเช่นกัน (2531) นอกจากนี้ การที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะรับรู้ โดยการให้ทางรายการนำหัวข้อที่คนส่วนใหญ่สนใจมาพูดคุยในรายการนั้น โจเซฟ ฮาร์ โดมินิค (Dominick, 1990) ได้กล่าวว่า ถือเป็นารับรู้เพื่อสนองต่อความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในด้านความอยากรูและมีความต้องการได้รับการยอมรับว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเช่นกัน ดังนั้น สื่อมวลชน จึงจำเป็นต้องนำเสนอประกอบของสังคม โดยการนำข่าวสารมาเผยแพร่นำเสนอในรูปแบบหลัก คือ ข่าว ความรู้ และบันเทิง โดยในกรณีนี้ เมื่อพิจารณาผ่านกระบวนการเลือกรับข่าวสาร (Selective Process) ของผู้รับสารแล้ว จะเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาที่มีการเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ (Selective Exposure) ตามความสนใจและเพื่อสนองความต้องการของตน โดยมีกรเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ต่อประเด็นหรือเนื้อหาที่หยิบยกขึ้นมาสนทนาในรายการ ให้เป็นประเด็นที่เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมและความทันสมัยต่างๆ เป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัวมากยิ่งขึ้น

3.2 ความต้องการในค่านิยมผู้จัดรายการหรือสื่อ

ในค่านิยมของผู้จัดรายการนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าคืออยู่แล้ว แต่ยังมีในบางส่วนบ้างที่เห็นว่าอาจจะมีการปรับปรุงแก้ไขอีกเล็กน้อย ซึ่งในกรณีที่เห็นว่าค่านิยม ส่วนมากมักจะมีความชื่นชมในลีลาการจัดรายการและให้การสนับสนุนในการรักษาการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเช่นนี้ตลอดไป โดยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเป็นอย่างมากในประเด็นนี้ ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างในการเลือกเปิดรับฟังรายการ ตามแนวการศึกษาของโจเซฟ ฮาร์ โดมินิค (Dominick, 1990) ที่กล่าวว่าผู้รับสารเปิดรับสื่อเพื่อประโยชน์ทางสังคม (Social Utility) คือ การเปิดรับสื่ออาจแสดงถึงการยอมรับของคนในสังคม ซึ่งอาจแสดงออกจากการใช้หัวข้อสนทนาพร้อมสมัย (Conversation Currency) โดยการเปิดรับสื่อเพื่อความต้องการทันสมัย จากการแสดงออกทางการใช้ภาษาของตนเอง นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังมีความชื่นชมในตัวสื่อเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจัดได้ว่าเป็นการเปิดรับสารเพื่อการอ้างอิงผ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อ โดยการนิชมชื่นในตัวผู้จัดรายการ เป็นแบบอย่างในทางพฤติกรรม (Lawrence A. Wenner, 1985) และจากความชอบในตัวสื่อเอง สามารถอธิบายตามหลักความชอบ (Liking Heuristic) ของ Petty และ Cacioppo (O'Keefe, Daniel J., 1994) ในทฤษฎี Elaboration Likelihood Model ได้ว่า ผู้รับสารยังมีความชอบผู้ส่งสารมากเท่าไร ก็สามารถถูกโน้มน้าวใจจากผู้ส่งสารได้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ดังจะเห็นได้จากกิจกรรมต่างๆที่ทางราชการกรีนเวฟจัดให้มีขึ้น หลายกิจกรรมด้วยกันที่มีผู้ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมากเกินเป้าหมายที่คาดคิดไว้ มีสาเหตุเนื่องมาจากการพูดชักจูงใจของดีเจในรายการนั่นเอง ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกบางส่วนที่มีความต้องการให้ดีเจเปิดเพลงมากขึ้น มีการพูดสอดแทรกสาระความรู้ต่างๆ และเปิดเพลงตามคำขอหรือตามใจผู้ฟังให้มากขึ้นนั้น เป็นความต้องการที่กลุ่มตัวอย่างต้องการใช้สื่อมวลชนเพื่อความบันเทิง ต้องการผ่อนคลาย และได้รับความสนุกสนานทางสุนทรียะ (ศิริรัช ศิริภาชะและกาญจนา แก้วเทพ,2531) จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ

3.3 ความต้องการในด้านเกมส์และการทาสปัญหาต่างๆ

ในส่วนเกมส์และการทาสปัญหานั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการให้ทางราชการปรับปรุงในส่วนนี้ค่อนข้างมาก โดยต้องการให้เพิ่มสีสันรูปแบบของเกมส์ให้มีความสนุกสนานเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งแน่นอนกลุ่มผู้ฟังรายการนั้น ย่อมมีจุดประสงค์ของการเปิดรับฟังรายการเพื่อต้องการความบันเทิงสนุกสนาน และผ่อนคลายความเครียดเป็นที่ตั้ง ดังนั้น จึงมีความต้องการให้ทางราชการฯ ปรับปรุงเกมส์การทาสปัญหาให้มีความสนุกและน่าสนใจเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งที่ต้องการให้ตัดเกมส์และการทาสปัญหาออกไปจากรายการเลย เนื่องจากให้เหตุผลว่า ต้องการฟังเพลงและ เกมส์เหล่านี้มีแต่ความน่าเบื่อ ไร้สาระ จากกรณีนี้ จะเห็นได้ชัดเลยว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้สื่อมวลชนโดยมีจุดมุ่งหมาย (Goal-directed) ว่า ต้องการเปิดรับฟังรายการเพื่อฟังเพลงหรือฟังส่วนอื่นในรายการที่มีสาระมากกว่ารับฟังเฉพาะในส่วนนี้เพียงเท่านั้น จึงไม่ต้องการให้มีการเล่นเกมหรือการทาสปัญหาใดๆเลย

3.4 ความต้องการด้านเพลงที่เปิดในรายการ

ในด้านเพลงที่เปิดในรายการนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคืออยู่แล้ว มีเพียงบางส่วนที่เห็นว่าน่าจะมีการปรับปรุง โดยมีความต้องการให้มีการเปิดเพลงเพิ่มมากขึ้นหรือเปิดเพลงให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เมื่อพิจารณาตามจุดประสงค์หลักของการเปิดรับฟังรายการฯ ก็คือ เพื่อฟังเพลงเพื่อความบันเทิงสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังนั้น ความต้องการที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะมานั้น จะเห็นได้ว่าก็เพื่อตอบสนองความต้องการตามจุดประสงค์ของการเปิดรับฟังนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องตามความคิดเห็นของแคทซ์ (Katz) ที่ว่า ผู้รับสารต้องมีความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งก่อน จึงจะมีการเลือกเปิดรับสื่อและเกิดความพึงพอใจจากสื่อ นั้นได้ โดยในกรณีนี้ จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมี Affective Need คือ มีความต้องการเปิดรับฟังรายการฯเพื่อจะได้รับความพึงพอใจทางด้านอารมณ์ และในด้านของสุนทรียะ

จากความต้องการในประเด็นต่างๆข้างต้นของนิสิตนักศึกษา เป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่นิสิตนักศึกษาจะเลือกเปิดรับสื่อใดๆหรือมีการแสวงหาข่าวสารใดๆ (Information Seeking) เกิดขึ้น นิสิตนักศึกษามองต้องมีความต้องการของตนเองในการใช้สื่อมวลชนอยู่ก่อนแล้ว จึงทำให้มีจุดมุ่งหมายในการเลือกเปิดรับสื่อนั้นตามมา ซึ่งจุดมุ่งหมายอันนี้ ก็คือ เหตุผลในการเลือกเปิดรับสื่อนั้นเอง โดยผ่านกระบวนการในการเลือกรับข่าวสารต่างๆ (Selective Process) ซึ่งนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ได้มีการเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ (Selective Exposure) โดยมีความต้องการค่านันทนาการ (Entertainment) และความต้องการได้รับข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Information) ประกอบกันทั้ง 2 อย่าง เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยในด้านความต้องการจากทางรายการแล้ว เห็นได้ชัดว่า ความต้องการส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้เน้นข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น แสดงว่า นิสิตนักศึกษาเหล่านี้ มีการเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ในเรื่องราวทางค่านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก อาจเนื่องมาจากข่าวสาร ข้อมูลเหล่านี้ มีความสอดคล้องกับทัศนคติหรือความคิดทางค่านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของตัวนิสิตนักศึกษาเองอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความสนใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น

4. อภิปรายผลตามสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1

นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่เรียน รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว และบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน ทำให้มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน

จากการศึกษาทางค่านคุณลักษณะทางประชากรของนิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันว่าจะมีผลทำให้การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ ผลการวิจัยได้ปรากฏออกมาว่า มีตัวแปรเพียง 2 ตัวแปรเท่านั้นที่มีผลทำให้นิสิตนักศึกษามีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน กล่าวคือ ตัวแปรในด้านเพศและรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน นอกเหนือจากนี้ ไม่มีตัวแปรใดที่เป็นปัจจัยที่ทำให้การเปิดรับฟังรายการฯมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย

สมมติฐานข้อที่ 2

นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ อันได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่เรียน รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว และบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ แตกต่างกัน

สำหรับในด้านความพึงพอใจนั้น ไม่มีตัวแปรทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ตัวใดที่ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟและระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟในสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 โดยแบ่งแยกตามตัวแปรต่างๆ ดังนี้

เพศ

ในการเปิดรับสื่อต่าง ๆ นั้น ข้อมูมิปัจจัยพื้นฐานหลายประการที่ทำให้บุคคลแต่ละคนมีการเลือกเปิดรับสื่อแตกต่างกันไป เพศนับเป็นตัวแปรหนึ่งทางด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของบุคคล จากการวิจัยทางด้านจิตวิทยาหลายเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด คำนิยม และทัศนคติ ทั้งนี้ เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน (ปรมะ สตะเวทิน, 2533) ดังเช่น ในกรณีของสังคมไทย ผู้ปกครองส่วนใหญ่มักมีความเป็นห่วงในสวัสดิภาพความปลอดภัยของประเทศหญิงมากกว่าเพศชาย เนื่องจากเพศชายเป็นเพศที่แข็งแรงกว่า ดังนั้น พ่อและแม่ส่วนใหญ่จึงมักกำหนดให้ลูกสาวกลับถึงบ้านตั้งแต่หัวค่ำ มิให้กลับบ้านดึก จึงมีผลทำให้เพศหญิงมีเวลาในการเปิดรับสื่อมวลชนได้มากกว่าเพศชาย ดังเช่นในผลการวิจัยที่ได้รับนี้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยอื่น ๆ อีกหลายชิ้นที่ได้ข้อสรุปออกมาว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนนั้น เพศหญิงใช้เวลาในการดูโทรทัศน์และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย (ปรมะ สตะเวทิน, 2533) และยังมีผลการวิจัยของพจนมาลย์ ลีละฮูวะ (2532) ที่พบว่าเพศหญิงมักมีแนวโน้มที่จะเปิดรับวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์มากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรพร พานิช (2539) ที่มีการศึกษาพบว่า วัยรุ่นหญิงมีการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักร้องมากกว่าวัยรุ่นชาย

ส่วนในเรื่องของความพึงพอใจนั้น จากผลการวิจัยปรากฏว่า เพศไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกันเลย อาจเป็นไปได้ว่า เรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่น่าเสนอในรายการนั้น เป็นเนื้อหาที่สามารถเป็นที่ชื่นชอบได้ทั้งในเพศชายและเพศหญิง ไม่เจาะจงว่าจะต้องเป็นที่ชื่นชอบของเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ และในด้านรูปแบบของการจัดรายการโดยรวมนั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการแบ่งแยกกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายตามเพศ ดังนั้น เนื้อหาที่น่าเสนอจึงเป็นเนื้อหาที่เพศใดก็สามารถรับฟังได้ ผลการวิจัยจึงพบว่า เพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการไม่แตกต่างกัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของอุษา จันทรประภาส (2535) ที่ศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ฟังวิทยุกระจายเสียงชุมชนของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่ง

ประเทศไทย จังหวัดจันทบุรี พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการฟังวิทยุกระจายเสียงชุมชน จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชาที่เรียน

จากผลการวิจัย พบว่า สาขาวิชาแตกต่างกัน ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้การเปิดรับฟังรายการและระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ เพราะต้องการฟังเพลงเพื่อพักผ่อนคลายเครียดจากการเรียนและต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นหลัก มีใช้ต้องการฟังเพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียน ดังนั้น สาขาวิชาที่เรียนของกลุ่มตัวอย่างจึงมิใช่เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับฟังรายการและมีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวันทนีส์ แส่นภักดี (2533) ได้ทำการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน ทั้งเวลาในการเปิดรับสื่อ และความตั้งใจในขณะที่เปิดรับสื่อของนักศึกษาต่างสาขาวิชากัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความพึงพอใจที่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน ของนักศึกษาต่างสาขาวิชากัน ไม่มีความแตกต่างกัน

รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

จากผลการวิจัย พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน เป็นปัจจัยที่ทำให้มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน แต่มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาทางค่านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งหมายรวมถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ภูมิหลังของครอบครัว ฯลฯ เหล่านี้ทำให้คนมีวัฒนธรรมแตกต่างกัน มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยมและเป้าหมายที่แตกต่างกัน ดังเช่นในงานวิจัยของแม็คเนลลีและคณะ (McNelly and Others, 1968) พบว่า คนที่มีฐานะดีและมีการศึกษาสูงเป็นกลุ่มคนที่ได้รับข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระจากสื่อมวลชนมากที่สุด นับว่าตัวแปรทางด้านรายได้มีผลต่อการเปิดรับสื่อเช่นเดียวกับในงานวิจัยของเสมอสุข อุไรสวัสดิ์ (2538) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสารการรับสมัครงานจากสื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ของผู้สมัครเป็นอาสาสมัครรุ่นที่ 26 ของกรมพัฒนาชุมชน พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อวิทยุ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย ทิพย์สุวรรณ (2528) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จ.อุบลราชธานี ผลปรากฏว่า รายได้เฉลี่ย

ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ฉะนั้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูง อาจทำให้มีความต้องการเปิดรับข่าวสารที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในสังคม จึงหันมาเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟมากขึ้น เนื่องจากต้องการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องราวทางค่านิยมแวดล้อมเพื่อต้องการมีส่วนร่วมเป็นหนึ่งในกระแสสังคมด้วยนั่นเอง หรืออาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่านั้น มีหน้าที่ความรับผิดชอบหรือมีกิจกรรมต่างๆที่ต้องทำภายในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีรายได้สูง จึงใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบกิจกรรมอื่นๆที่ตนจะต้องรับผิดชอบมากกว่าที่จะเอาเวลาไปเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ ทำให้ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่ามีการเปิดรับฟังรายการน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ส่วนผู้ที่มีรายได้สูง ไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจภายในครอบครัว จึงมีเวลาว่างในการเปิดรับสื่อต่างๆได้มากกว่า ดังนั้น นิสิตนักศึกษาที่มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันสูง จึงมีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีรายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันน้อยกว่า

ส่วนในด้านความพึงพอใจนั้น พบว่า รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน จะมีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ ซึ่งเป็นรายการที่ตนเลือกเปิดรับเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดผนวกกับสาระความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของทางรายการเอง จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเปิดรับฟังรายการที่จะทำให้ตนเองเกิดความสบายใจ ดังนั้น ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจึงไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจรุสศรี หาญสมวงศ์ (2533) ที่ได้ศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้โดยสารที่มีต่อวิทยุบนรถประจำทางทั่วไปขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ คลื่นพิเศษ F.M. SCA โดยมีการจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา พบว่า อาชีพ รายได้ และอายุที่แตกต่างกัน ก็จะไม่มีความคาดหวังและความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว

จากผลการวิจัย ปรากฏว่า รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้มีการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟและความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟแตกต่างกัน ทั้งนี้ ในการเปิดรับสื่อของนิสิตนักศึกษานั้น เกิดจากความต้องการส่วนบุคคลของตัวนิสิตเอง และนอกจากนี้ วิทยุในปัจจุบันมีราคาถูกลงมาก จนแทบทุกครัวเรือนมีไว้ในครอบครอง ดังนั้น การที่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้น้อยกว่าแตกต่างกัน จึงมิได้เป็นตัวแปรที่ทำให้การเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันเลย เพราะกลุ่มตัวอย่างได้เลือกฟังสถานีวิทยุที่คิดว่าจะให้ความบันเทิงและช่วยผ่อนคลายความเครียด ดังที่มีความสอดคล้องกับการวิจัยของณัฐพร พานิช (2539) ที่มีผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักร้องทางโทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร และการไปชมคอนเสิร์ตของวัยรุ่นที่มีรายได้น้อยกว่าแตกต่างกันนั้น ไม่มี

ความแตกต่างกัน และวัยรุ่นที่มีอาชีพของบิดา อาชีพของมารดา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักร้องไม่แตกต่างกัน

บุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วย

นิสิตนักศึกษาที่มีบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการและระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ น่าจะสืบเนื่องมาจากการเปิดรับฟังรายการของกลุ่มตัวอย่างนี้ เป็นการเลือกเปิดรับสื่อซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะตัวบุคคล แล้วแต่บุคลิกภาพและอารมณ์ของบุคคลคนนั้น ซึ่งความแตกต่างกันในแต่ละบุคคลนี้ ขอมทำให้ความชอบ ค่านิยม ทักษะคิดหรือรสนิยมของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน (Wilbur Schramm : 1973) และจากความแตกต่างกันนี้ ทำให้เดอเฟลอร์ (De Fleur, 1970) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคล (Individual Differences Theory) ไว้ว่าปัจจัยด้านบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อการสื่อสาร การตัดสินใจเลือกรับข่าวสารอาจมีสาเหตุมาจากการที่บุคคลนั้นมีสิ่งสะสมอยู่ในตัวแตกต่างกัน ทำให้มีโครงสร้างทางบุคลิกภาพส่วนบุคคลต่างกัน ลักษณะความแตกต่างนี้เอง ที่เป็นตัวกำหนดการรับรู้ข่าวสารที่แตกต่างกันตามทฤษฎีนี้ ดังนั้น การที่กลุ่มตัวอย่างจะเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟและมีความพึงพอใจต่อรายการนั้น ขอมขึ้นอยู่กับตัวกลุ่มตัวอย่างเอง มิได้เกิดจากการที่กลุ่มตัวอย่างมีบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแตกต่างกัน โดยมีความสอดคล้องกับที่ไรท์ (Wright, Charles R., 1972) ได้สรุปไว้ว่า คนจะเลือกรับสื่อมวลชนที่มีเนื้อหาที่เขาคิดว่าน่าสนใจที่สุดและจะพึงพอใจเมื่อสอดคล้องกับประสบการณ์หรือความคิดเดิมที่เขา มีอยู่ เช่นเดียวกับกับประมะ สตะเวทิน (2527) ได้กล่าวว่า ผู้รับสารแต่ละคนมีคุณลักษณะเฉพาะตัวของ คน ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับสารและความพึงพอใจของตัวผู้รับสาร คนนั้นๆเอง ดังนั้น ความแตกต่างของการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการนั้น จึงขึ้นอยู่กับตัวกลุ่มตัวอย่างเอง มิได้เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วยแต่อย่างใด

จากผลการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 1 และ 2 จะเห็นได้ว่า มีลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างเพียงบางตัวแปรเท่านั้น ที่เป็นปัจจัยที่ทำให้ นิสิตนักศึกษามีการเปิดรับฟังรายการและมีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟ มีความแตกต่างกัน ตามที่อ้างใน ลดาวัลย์ พงใจ (2536) ได้กล่าวว่าผู้รับสารขอมมีเหตุผลของตนเองในการเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยผ่านกระบวนการในการเลือกรับข่าวสาร (Selective Exposure) ซึ่งตัวแปรหรือคุณลักษณะทางประชากรแต่ละอย่างขอมมีผลต่อการสื่อสารที่ไม่เหมือนกัน

สมมติฐานที่ 3

การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ กล่าวคือ กลุ่มผู้ฟังที่มีพฤติกรรมกรีนเวฟมาก จะมีความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟมากกว่าผู้ฟังที่มีการเปิดรับฟังรายการน้อย แสดงว่า ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟกับพฤติกรรมกรีนเวฟมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามแนวความคิดเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking) เพื่อสนองตอบต่อความสนใจและความพึงพอใจของตน กล่าวคือ หากกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับฟังรายการกรีนเวฟมาก ก็จะมีการแสวงหาข่าวสารมาก ทำให้มีพฤติกรรมกรีนเวฟมากตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาโดยรวมจากผลการวิจัยข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่าผลจากการที่นิสิตนักศึกษาได้รับจากการฟังรายการกรีนเวฟนั้น สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์หรือคำตอบบางประการ ดังนี้

1. ในด้านการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของทางราชการ

จากจุดมุ่งหมายของทางราชการที่กล่าวว่า เป็นรายการที่นำเสนอข้อมูล ข่าวสารเพื่อก่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยทางราชการทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลทางสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและคอยส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในประเด็นต่างๆอย่างต่อเนื่องนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับผลการวิจัยที่ได้นี้ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ เนื่องจากต้องการฟังเพลงเพื่อผ่อนคลายเป็นหลัก ส่วนเนื้อหาในเรื่องสิ่งแวดล้อมกลับเป็นประเด็นรอง จึงทำให้วัตถุประสงค์หลักของทางราชการกลายเป็นจุดรองที่ผู้ฟังให้ความสนใจไป ซึ่งในการใช้เพลงเป็นกลยุทธ์ดึงดูดผู้ฟังให้เกิดความสนใจในการเลือกเปิดรับฟังรายการนี้ ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จขั้นต้นของราชการ แต่ยังไม่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์หลักของราชการได้โดยตรง ดังนั้น ทางราชการควรจะให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้นเทียบเท่ากับการตอบรับด้านการศึกษาของผู้ฟัง โดยมีการสอดแทรกข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมลงในทุกช่วงความบันเทิงที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น เช่น ในคำถามช่วงเกมส์, การตอบปัญหาหรือ Green Quiz ควรเน้นสาระด้านสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวผู้ฟัง เนื่องจากผู้ฟังมักจะให้ความสนใจต่อสิ่งที่จะนำมาผลต่อตัวเองก่อนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งสร้างสรรค์รูปแบบและวิธีการเล่นเกมให้มีความสนุกสนานมากขึ้น ให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในเกมส์หรือใน

ประเด็นปัญหาที่นำมาเป็นคำถามใหม่มากขึ้น นอกจากนี้ อาจจะมีการเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงมาให้การสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังเป็นที่สนใจต่อสาธารณชน และเปิดโอกาสให้ผู้ที่ทำงานได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเข้ามาในรายการมากขึ้นด้วย เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของทางราชการซึ่งต้องการสร้างความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม และเป็นการตอบสนองตามแนวคิดของทางราชการที่ว่า เป็น “คลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม” อย่างสมบูรณ์แบบแท้จริง

2. ในด้านบทบาทของสื่อกับการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม

ตามที่ทางราชการกรีนเวฟเป็นรายการวิทยุที่มีลักษณะการจัดรายการแบบ Format Station คือ ตลอดทั้งรายการจะอยู่ภายใต้ แนวคิดเกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อมเพียง แนวคิดเดียวตลอดทั้งรายการ ซึ่งในการวางแผนรูปแบบของรายการในลักษณะนี้ พัชรี พรหมศร (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534) ได้กล่าวว่า เป็นการวางแผนรูปแบบสื่อมวลชนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรับได้ผล โดยคนที่อนุรักษ์จะมีแผนการใช้สื่อมวลชนในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แล้วแต่รูปแบบของสื่อมวลชน สำหรับกรณีของรายการกรีนเวฟ ทางราชการได้มีการจัดรายการให้อยู่ภายใต้ แนวคิดเดียวกันตลอดทั้งรายการ และมีการออกอากาศอย่างสม่ำเสมอตลอด 24 ชั่วโมง ส่งผลให้ทางราชการสามารถส่งผ่านข้อมูล ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปยังผู้รับสารได้อย่างต่อเนื่องตามบทบาทหน้าที่ในฐานะของผู้ส่งสาร (Inform) แต่ในแง่มุมมองของการก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัตินั้นยังไม่ชัดเจนนัก โดยเมื่อพิจารณาตามผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับทั้งรายการเนื่องจากต้องการฟังเพลงเป็นหลัก และฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับรอง นอกจากนี้ เนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจรับฟังยังมีความสอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับเหตุผลในการเปิดรับฟังของกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวมาในข้างต้นนั่นเอง จึงเห็นได้ว่าการวางแผนรูปแบบของรายการเพื่อให้ออกมาตอบสนองต่อแนวคิดด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทางราชการ ถือได้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้น กล่าวคือ รายการสามารถถ่ายทอดข่าวสารข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมไปยังผู้ฟังได้ แต่ยังไม่สามารถจูงใจกลุ่มตัวอย่างให้เห็นความสำคัญหรือให้ความสนใจต่อประเด็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้เป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้น ทางราชการจึงควรเพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น หรือนำกลยุทธ์การตลาดสีเขียว (Green Marketing) เข้ามาช่วยในการวางแผนรูปแบบการสื่อสารมวลชนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรับได้ผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง

สำหรับการใช้สื่อเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมนั้น ไสภภ สุภาพงษ์ (2535) ได้ให้แนวทางในการใช้สื่อให้มากขึ้นเพื่อกระจายข้อมูลความจริง เปลี่ยนองค์รวมของความรู้สึกนึกคิดของคนต่อสิ่งแวดล้อม เผยแพร่ความสำเร็จในการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเผยแพร่ต้นเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นสามัญสำนึกร่วมของชุมชน จากผลการวิจัยจะพบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ มีการเลือกเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟ เนื่องจากต้องการความบันเทิงเป็นอันดับ

แรก และต้องการได้รับความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับรอง แสดงให้เห็นว่า การโฆษณาเป็นสื่อที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมายให้หันมาสนใจในเรื่องราวของสิ่งแวดล้อมได้เพียงในระดับเบื้องต้นเท่านั้น ในขณะที่ทางราชการมีจุดยืนว่า เป็นรายการที่น่าเสนอข้อมูล ข่าวสารเพื่อก่อให้เกิดความตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม จึงทำให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนว่า จุดยืนของรายการได้กลายเป็นเป้าหมายรองหรือผลพลอยได้ของกลุ่มผู้ฟังไป ทั้งๆที่ทางราชการพยายามชี้ให้เห็นว่าเป็นรายการวิทยุเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง ทำให้บทบาทของรายการในการมีส่วนร่วมช่วยรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเพียงการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ฟัง (Inform) เท่านั้น แต่จะสามารถชักจูงใจ (Persuade) ให้ผู้ฟังเกิดความตระหนักในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้มาก-น้อยเพียงใด คงต้องรอพิสูจน์ค่าตอบแทนจากการทดสอบวัดความรู้หรือทัศนคติในเรื่องสิ่งแวดล้อมของผู้เปิดรับฟังรายการกันต่อไป แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น เพื่อให้กลุ่มผู้ฟังเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเกิดผลในทางปฏิบัติได้นั้น คงต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์อย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลโดยสมบูรณ์แบบอย่างถาวร

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญทางการสื่อสารที่จะทำให้กลุ่มผู้รับฟังเกิดความสนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้นั้น คงต้องขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสารเองด้วยว่าจะมีกระบวนการในการเลือกสรรข่าวสาร (Selective Process) อย่างไร มีการเลือกเปิดรับสาร (Selective Exposure) ในแนวใดหรือในรูปแบบใด และมีการเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ต่อข่าวสารประเภทใดเป็นสำคัญ

เมื่อวิเคราะห์ข้อได้เปรียบของรายการกรีนเวฟในการที่จะเข้ามามีส่วนช่วยรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนกลยุทธ์ทางการสื่อสารของทางรายการฯ ให้ประสบผลสำเร็จได้ มีดังนี้

1. ตัวรายการเอง เป็นสื่อมวลชนที่สามารถทำหน้าที่และบทบาทได้อย่างเต็มที่ในการเผยแพร่เนื้อหา ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม
2. นโยบายและวัตถุประสงค์ของทางรายการฯ มีความชัดเจนมากและมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ จึงทำให้ได้รับความสนใจและได้รับการสนับสนุนจากหลายๆหน่วยงาน ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน
3. บุคลากรที่ทำงาน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
4. สังคมไทยกำลังมีความตื่นตัวในเรื่องการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม จึงทำให้รายการกรีนเวฟได้รับการตอบสนองจากกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดี
5. กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มที่มีความเหมาะสมกับลักษณะของรายการเป็นอย่างมาก เนื่องจากเน้นกลุ่มคนที่อายุ 18-30 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองในการเป็นคนที่มีคุณภาพในสังคม ดังนั้น บุคคลกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และแนวความคิดในเชิงสร้างสรรค์เพื่อ

ประโยชน์แก่สังคมที่ตนเองเป็นทุนเดิม จึงทำให้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเปิดรับฟังราชการและเอื้อต่อการชักชวนให้เกิดการปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยมีการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ (Green Project) ให้กลุ่มผู้รับฟังได้มีส่วนร่วมในการลงมือกระทำอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทีมงานผู้ดำเนินราชการและกลุ่มผู้รับฟังราชการฯ ซึ่งอาจก่อให้เกิด Station Loyalty ขึ้นในอนาคตก็เป็นได้

6. ในด้านของค่าใช้จ่าย ผู้รับสารหรือกลุ่มผู้ฟังเพียงแต่หมั่นค้นคว้าเปิดรับฟังราชการฯ โดยไม่ต้องลำบากหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆเลยในการแสวงหาข่าวสาร อีกทั้ง ถ้าต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อการรณรงค์ของทางราชการฯ ก็สามารถเข้าร่วมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น เพียงแต่หมั่นโทรศัพท์โทรเข้ามาตอบปัญหาในรายการให้ได้เท่านั้น ก็จะสามารถได้ร่วมรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อมกับทางราชการได้แล้ว โดยผู้รับสารไม่ต้องลงทุนลงแรงเท่าใดนัก

ดังนั้น จากผลการวิจัยจึงเห็นได้ว่า ปัจจัยสื่อวิทยุมีอิทธิพลต่อกลุ่มผู้ฟังเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเปิดรับสื่อมากขึ้น โดยอาจจะมีผลมาจากสภาพการจราจรที่ติดขัดเป็นอย่างมากและความเครียดจากภาระกิจหน้าที่ในชีวิตประจำวัน ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนกรุงเทพฯ จำเป็นต้องหาทางเพื่อจะผ่อนคลายความตึงเครียด จึงหันมาหาทางออกด้วยการเปิดรับสื่อวิทยุมากยิ่งขึ้น จากการสำรวจกลุ่มผู้ฟังที่เป็นนิสิตนักศึกษาที่เปิดรับฟังรายการกรีนเวฟนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อมมากขึ้นจากการรับฟังรายการฯ และมีผู้เข้าร่วมในกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมเพื่อการสาธารณะประโยชน์ต่างๆที่ทางราชการฯ จัดขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางรายการกรีนเวฟหรือสื่อมวลชนสาขาวิทยุทั้งหลายควรจะเป็นผู้นำความคิดที่ดีให้แก่สังคม โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นบุคลากรที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศ เป็นกลุ่มที่มีการเปิดรับสื่อวิทยุค่อนข้างมาก สื่อวิทยุจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำเอาชวนให้สนใจในสิ่งที่เห็นว่าจะมีประโยชน์คือตัวเอง และมีประโยชน์ต่อสังคมรอบตัวของเขา ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวางแผนการดำเนินรายการกรีนเวฟในอนาคต และอาจจะเป็นประโยชน์ต่อรายการอื่นๆบ้างไม่มากนัก โดยเฉพาะในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารทางสิ่งแวดล้อมของทางรายการกรีนเวฟนั้น พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีเปอร์เซ็นต์ของการฟังรายการเพื่อฟังเรื่องสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมีน้อย ดังนั้นทางรายการฯ น่าจะมีการปรับปรุงในเรื่องรูปแบบของรายการในแต่ละช่วงให้มีการดึงดูดความสนใจกระตุ้นให้ผู้ฟังหันมาสนใจหรือให้ความสำคัญกับการฟังในเรื่องราวของสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่มักจะฟังช่วงสิ่งแวดล้อมแค่พอสั้นๆ ไม่ได้ตั้งใจฟังหรือให้ความสนอกสนใจกับช่วงนี้มากนัก ดังนั้น เพื่อเป็นการปรับปรุงในส่วนนี้ ทางรายการฯ อาจจะมีการผลิตสเปคตวิฑูรย์รณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมขึ้นเพื่อเป็นการช่วยกระตุ้นความสนใจได้ทางหนึ่ง หรือมีการเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรณรงค์สิ่งแวดล้อมโดยตรง หรือศิลปิน ดารา นักร้อง นักแสดง ผู้ที่จะมาให้สัมภาษณ์พูดคุยเกี่ยวกับความคิดเห็น ทักตนคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนได้ และอาจจะมีการจัด Green Project ที่เน้นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีความจริงจังเพิ่มมากขึ้น

ขึ้น เพื่อให้กลุ่มผู้ฟังเกิดความสนใจในเรื่องราวสิ่งแวดล้อมกันอย่างจริงจังและเป็นการปลูกจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมได้อีกแนวทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในรายละเอียดให้เจาะลึกในทุกประเด็นให้มากกว่านี้ เช่น ในประเด็นเกี่ยวกับการเปิดรับฟังรายการหรือความพึงพอใจที่มีต่อรายการนั้น ควรมีการถามให้เจาะลึกลงไปในช่วงเวลาของการจัดรายการของแต่ละคน โดยให้มีการระบุชื่อติเจที่จัดรายการอยู่เพื่อเป็นการวัดประสิทธิผลของการจัดรายการของตัวเอง และมีการถามให้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ในช่วงรายการ เช่น ความคิดเห็นที่มีต่อช่วง Environment Update , Green Quiz , Green Request , Green News , Green World , Green Trips เป็นต้น และนอกจากนี้ ในการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟนั้น ควรออกแบบแนวคำถามให้มีความละเอียดเจาะลึกเพิ่มมากขึ้น เช่น ในการถามช่วงเวลาที่เปิดรับฟังรายการ ควรมีการให้ตัวเลือกที่แบ่งย่อยช่วงเวลาให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ควรมีแบบสอบถามเพื่อวัดทัศนคติที่มีต่อการรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ทราบถึงผลที่ผู้รับสารได้รับจากการฟังรายการ เช่น การถามถึงประโยชน์จากการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้ฟัง หรือ ความรู้ที่ได้รับจากการฟังในช่วงต่างๆ ของทางรายการ เป็นต้น รวมทั้ง มีการถามเกี่ยวกับประโยชน์หรือความรู้ที่ที่ได้รับจากการไปร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการรณรงค์ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ทางรายการได้จัดให้มากขึ้น ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง หรือผู้ที่ไม่ได้ไปร่วมทำกิจกรรม ก็สามารถถามถึงความคิดเห็นที่มีต่อแนวคิดของการจัดกิจกรรมต่างๆ ว่ามีความเห็นอย่างไร

2. ในค่านกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษานั้น จากกลุ่มตัวอย่างของทางรายการกรีนเวฟจะเห็นว่าทางรายการได้เจาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-30 ปี ซึ่งเป็นนิสิตนักศึกษาและรวมถึงกลุ่มคนในวัยทำงาน ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจของกลุ่มคนในวัยทำงานเพิ่มขึ้นด้วย เพื่อที่จะได้ทราบถึงความต้องการของกลุ่มผู้ฟังในวัยที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป

3. ในค่านประสิทธิภาพของการใช้สื่อเพื่อช่วยรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อมนั้น น่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสื่อมวลชนแขนงอื่นๆ ที่เป็นรายการเพื่อสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ว่าสื่อประเภทใดจะมีอิทธิพลต่อการช่วยสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมของกลุ่มผู้เปิดรับสื่อได้มาก-น้อยกว่ากันแค่ไหน อย่างไร

4. ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบรายการวิทยุที่มีลักษณะการจัดแบบ Format Station เช่นเดียวกับของรายการกรีนเวฟ ว่ากลุ่มผู้ฟังที่ฟังการจัดรายการในลักษณะนี้ของในแต่ละสถานี จะมีพฤติกรรมการฟังรายการที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และจะมีความพึงพอใจหรือมีความคั่งการหรือมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดรายการในลักษณะนี้ หรือต่อชื่อ หรือต่อส่วนประกอบต่างๆของแต่ละรายการแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย